

**MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA,
PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA**

PRIJEDLOG UREDBE

**O TEHNIČKIM STANDARDIMA ZAŠTITE OKOLIŠA
OD EMISIJA HLAPIVIH ORGANSKIH SPOJEVA KOJE
NASTAJU SKLADIŠTENJEM I DISTRIBUCIJOM
BENZINA**

Zagreb, prosinac 2006.

PRIJEDLOG

Na temelju članka 24. stavka 5. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 82/94 i 128/99), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2006. godine donijela

UREDBU O TEHNIČKIM STANDARDIMA ZAŠTITE OKOLIŠA OD EMISIJA HLAPIVIH ORGANSKIH SPOJEVA KOJE NASTAJU SKLADIŠTENJEM I DISTRIBUCIJOM BENZINA

Opće odredbe

Članak 1.

Ovom se Uredbom propisuju tehnički standardi zaštite okoliša za uređaje za skladištenje i pretakanje benzina na terminalima i benzinskim postajama te pokretne spremnike koji se koriste za prijevoz benzina od jednog terminala do drugog ili od terminala do benzinske postaje i rokovi za njihovo postizanje.

Članak 2.

Tehničkim standardima zaštite okoliša iz članka 1. ove Uredbe osigurava se smanjivanje onečišćivanja zraka od emisija hlapivih organskih spojeva te postižu ciljne vrijednosti ukupnog godišnjeg gubitka benzina na terminalima, benzinskim postajama i pokretnim spremnicima.

Članak 3.

U smislu ove Uredbe:

1. *benzin* je naftni derivat, sa ili bez aditiva, koji ima isparni tlak od 27,6 kilopaskala ili više, namijenjen uporabi kao gorivo za motorna vozila, osim tekućeg naftnog plina;
2. *pare su* hlapivi organski spojevi koji se isparavaju iz benzina;
3. *terminal* je građevina koji se koristi za skladištenje i utovar benzina u vozila cisterne, željezničke vagone-cisterne ili plovila, uključujući sve uređaje za skladištenje na lokaciji građevine;
4. *uređaj za skladištenje na terminalima* je nepokretni spremnik na terminalu koji se koristi za skladištenje benzina;
5. *pokretni spremnik* je spremnik koji se prevozi cestom, željeznicom ili plovnim putovima, a koristi se za prijenos benzina od jednog terminala do drugog ili od terminala do benzinske postaje;

6. *benzinska postaja* je građevina u kojoj se benzin distribuira iz nepokretnih spremnika u spremnike za gorivo motornih vozila;
7. *protok* je najveća godišnja količina benzina utovarenog iz uređaja za skladištenje na terminalu ili iz benzinske postaje u pokretne spremnike tijekom tri prethodne godine;
8. *uređaj za rekuperiranje benzinskih para* je uređaj koji ukapljivanjem prevodi prikupljene benzinske pare u tekući benzin, uključujući svaki sustav za prikupljanje i pohranu benzinskih para na terminalu;
9. *ciljna vrijednost* je preporučena vrijednost za sveobuhvatnu procjenu prikladnosti tehničkih standarda zaštite okoliša određenih ovom Uredbom za smanjenje emisije para i ne predstavlja graničnu vrijednost emisija prema kojoj se mjeri rad pojedinih spremnika, terminala i benzinskih postaja;
10. *postojeći uređaj* za skladištenje i pretakanje benzina na terminalu, benzinska postaja i pokretni spremnik je onaj koji je pušten u rad ili za koji je izdana uporabna dozvola prije stupanja na snagu ove Uredbe;
11. *novi uređaj* za skladištenje i pretakanje benzina na terminalu, benzinska postaja i pokretni spremnik je onaj koji će biti pušten u rad ili za koji je izdana uporabna dozvola po stupanju na snagu ove Uredbe;
12. *prijelazno skladištenje para* je skladištenje para u spremnik sa fiksnim krovom na terminalu do kasnijeg prijevoza do uređaja za rekuperiranje na drugom terminalu. Prebacivanje para iz jednog spremnika u drugi na istom terminalu ne predstavlja prijelazno skladištenje para u smislu ove Uredbe;
13. *punilište* je svako postrojenje na terminalu na kojem se mogu puniti pokretni spremnici opremljeno sa jednim ili više utovarnih mostova;
14. *utovarni most* je svaka konstrukcija koja je namijenjena za pretakanje benzina u vozilo cisternu. Pretakanje se može vršiti istovremeno samo u jedno vozilo cisternu;
15. *plovilo* označava plovilo za unutarnje vodene putove s posebnom namjenom za upotrebu na unutarnjim plovnim putovima i to:
 - nosivosti od 15 tona i više,
 - koje nije namijenjeno za prijevoz tereta istisnine 15 m³ i više,
 - tegljač i potiskivač, uključujući i one sa manje od 15 m³ istisnine, predviđen za tegljenje i potiskivanje ili pokretanje plovila usporedno,
 - uključujući sva plovila koja nose:
 - (a) certifikat za plovidbu unutarnjim plovnim putovima prema Zakonu o plovidbi unutarnjim vodama,
 - (b) certifikat izdan prema članku 22. Revidirane Konvencije za navigaciju Rajnom. Nisu uključeni: putnički brod, trajekt, plovilo za zabavu, servisno plovilo nadzornog tijela, vatrogasno plovilo, ratni brod, tegljač i potiskivač istisnine manje od 15 m³ predviđen da tegli, potiskuje ili pokreće usporedno plovilo istisnine manje od 15 m³, ploveći objekt, oprema ili instalacije.

Uređaji za skladištenje benzina na terminalima

Članak 4.

Uređaji za skladištenje benzina na terminalima moraju biti izgrađeni i s njima se mora rukovati u skladu s uvjetima tehničkih standarda zaštite okoliša tako da se smanji ukupni godišnji gubitak benzina koji proizlazi iz utovara i skladištenja benzina na svakom uređaju za skladištenje na terminalima ispod ciljne vrijednosti od 0,01 % m/m (masa/masa) protoka benzina.

Članak 5.

(1) Tehničkim standardima zaštite okoliša iz članka 4. ove Uredbe određuju se sljedeći uvjeti:

1. Vanjske stjenke i krov spremnika koji se nalaze iznad zemlje moraju biti obojeni sa bojom koja reflektira 70% ukupnog toplinskog zračenja.

2. Spremnici s vanjskim plivajućim pokrovom moraju biti opremljeni dvostrukim brtvljenjem. Prva brtva zatvara prstenasti prostor između stjenke spremnika i vanjskog ruba plivajućeg pokrova, a druga brtva zatvara prostor iznad prve brtve. Brtve moraju biti tako projektirane da zadrže 95% ili više para od količine koja se izgubi pri skladištenju u isti spremnik sa fiksnim krovom i vakumsko/tlačnim odušnim ventilom, a bez uređaja za zadržavanje para.

3. Novi spremnici za skladištenje benzina na terminalima za koje je obvezno korištenje uređaja za rekuperiranje para (sukladno tehničkim zahtjevima zaštite okoliša za punjenje i pražnjenje na terminalima iz članka 7. do 10. ove Uredbe) moraju ili:

- imati vanjski ili unutarnji plivajući pokrov i dvostruku brtvu koja zadržava 95 % ili više para od količine koja se izgubi pri skladištenju u isti spremnik sa fiksnim krovom i nije opremljen uređajima za kontrolu gubitka para (opremljen je samo vakumsko/tlačnim odušnim ventilom),

ili,

- biti spremnici sa fiksnim krovom priključeni na uređaj za rekuperiranje para koji udovoljava uvjetima za postrojenja za punjenje i pražnjenje na terminalima.

4. Postojeći spremnici sa fiksnim krovom moraju biti:

- priključeni na uređaj za rekuperiranje para koji udovoljava uvjetima za postrojenja za punjenje i pražnjenje na terminalima,

ili,

- sa unutarnjim plivajućim pokrovom sa jednostrukom brtvom koja će zadržati 90 % ili više para od količine koja se izgubi pri skladištenju u isti spremnik sa fiksnim krovom koji nije opremljen uređajima za kontrolu gubitka para.

(2) Kvaliteta premaza boje na uređajima za skladištenje benzina iz stavka 1. točke 1. ovoga članka provjerava se svake tri godine.

(3) Uvjeti iz stavka 1. točke 3. alineje 2. i točke 4. ovoga članka za uređaje za rekuperiranje benzinskih para ne odnose se na spremnike sa fiksnim krovom u kojima je dozvoljeno prijelazno skladištenje prikupljenih para.

(4) Uvjeti iz stavka 1. točke 1. i stavka 2. ovoga članka ne odnose se na spremnike povezane s uređajem za rekuperiranje benzinskih para ako udovoljavaju propisanim tehničkim standardima iz članka 7. točke 2. i 3. ove Uredbe.

Oprema za pokretne spremnike na terminalima

Članak 6.

Oprema za punjenje i pražnjenje pokretnih spremnika benzinom na terminalima mora biti izrađena i s njom se mora rukovati u skladu s uvjetima tehničkih standarda zaštite okoliša tako da se smanji ukupni godišnji gubitak benzina koji proizlazi iz punjenja i pražnjenja pokretnih spremnika na terminalima ispod ciljne vrijednosti od 0,005 % m/m (masa/masa) protoka benzina.

Članak 7.

(1) Tehničkim standardima zaštite okoliša iz članka 6. ove Uredbe određuju se sljedeći uvjeti:

1. Pare koje se oslobađaju tijekom punjenja pokretnih spremnika na terminalu moraju se prikupiti i otpremiti u uređaj za rekuperiranje benzinskih para kroz nepropusni priključni cjevovod.
2. Prosječna satna koncentracija para u ispustu iz uređaja za rekuperiranje benzinskih para ne smije biti veća od 35 g/m^3 , kod temperature 20°C i tlaka $101,3 \text{ kPa}$.
3. Mjerenja se provode:
 - tijekom jednog radnog dana odnosno najmanje sedam sati normalnog protoka,
 - mjerenja se mogu obavljati kontinuirano ili s prekidima,
 - ako se mjerenja obavljaju s prekidima, moraju se obaviti najmanje četiri mjerenja u svakom satu,
 - ukupna pogreška u mjerenju uzrokovana korištenom opremom, plinom za kalibriranje i samim postupkom, ne smije biti veća od iznosa 10% od izmjerene vrijednosti,
 - oprema koja se koristi za mjerenje mora imati mogućnost izmjeriti koncentracije najmanje sa točnošću do 3 g/Nm^3 ,
 - pouzdanost mjernih rezultata mora biti najmanje 95% od mjerene vrijednosti.
4. Punjenje na utovarnom mostu mora se prekinuti ako dođe do propuštanja para. Oprema za obustavu punjenja mora biti instalirana na utovarnom mostu.

(2) Mjerenje iz stavka 1. točke 3. ovoga članka provodi se najmanje jedanput godišnje.

(3) Na terminalu se mora osigurati redovita kontrola nepropusnosti spojnih cjevovoda i opreme na cjevovodima.

Članak 8.

(1) Terminali s uređajima za punjenje vozila cisterni moraju biti opremljeni najmanje jednim utovarnim mostom koji je izrađen u skladu s uvjetima tehničkih standarda zaštite okoliša za opremu za donje punjenje određenim u Dodatku 1. ove Uredbe.

(2) Utovarni mostovi na terminalima za punjenje vozila cisterni moraju biti opremljeni u skladu s uvjetima tehničkih standarda zaštite okoliša za opremu za donje punjenje određenim u Dodatku 1. ove Uredbe.

(3) Uvjeti iz stavka 1. ovoga članka koji se odnose na vozila cisterne vrijede i za željezničke vagone-cisterne i plovila.

Članak 9.

(1) Ako je rekuperiranje para opasno ili tehnički neizvedivo zbog volumena povratnih para, na terminalima gdje se obavlja punjenje benzina na plovila može se koristiti uređaj za spaljivanje para.

(2) Uvjeti za emisije para u zrak iz uređaja za rekuperiranje benzinskih para iz članka 7. stavka 2. i 3. ove Uredbe odnose se i na uređaj za spaljivanje para iz stavka 1. ovoga članka.

(3) U slučajevima kada se pokretni spremnik nakon istovara benzina koristi za druge proizvode različite od benzina, a prijelazno skladištenje ili korištenje uređaja za rekuperiranje benzinskih para nije moguće, dopušteno je ispuštanje para u okoliš iz pokretnog spremnika na područjima gdje pare neće štetiti okolišu i zdravlju ljudi.

Članak 10.

Na terminalima s protokom benzina manjim od 25.000 tona godišnje, prijelazno skladištenje para može se koristiti umjesto izravnog rekuperiranja benzinskih para na terminalu.

Članak 11.

Odredbe članka 8. stavka 2. i članka 9. stavka 1. i 2. ove Uredbe ne odnose se na:

- postojeće terminale s protokom manjim od 10.000 tona godišnje,
- nove terminale s protokom manjim od 5.000 tona godišnje koji se nalaze na udaljenim malim otocima sukladno članku 2. stavku 2. Zakona o otocima.

Pokretni spremnici

Članak 12.

(1) Pokretni spremnici moraju biti izgrađeni tako da udovoljavaju uvjetima tehničkih standarda zaštite okoliša:

- pare koje ostaju u pokretnom spremniku nakon istovara benzina moraju se zadržati u spremniku;
- pokretni spremnici koji benzinom opskrbljuju benzinske postaje i terminale moraju biti izgrađeni i njima se mora rukovati tako da prihvate i zadrže povratne pare iz uređaja za skladištenje na benzinskim postajama ili terminalima;
- pare u pokretnom spremniku iz alineje 1. i 2. ovoga stavka moraju se zadržavati u pokretnom spremniku dok se ne izvrši ponovni utovar na terminalu, izuzev para ispuštenih kroz sigurnosni ventil.

(2) Stavak 1. alineja 2. ovoga članka odnosi se i na željezničke vagone-cisterne ako benzinom opskrbljuju benzinske postaje ili terminale na kojima se vrši prijelazno skladištenje para.

(3) Tehnički standardi iz stavka 1. ovoga članka odnose se i na vozila cisterne ako su naknadno prilagođena za donje punjenje prema Dodatku 1. ove Uredbe.

Članak 13.

U sklopu redovitih ispitivanja pokretnih spremnika koji se koriste za prijevoz benzina prema Zakonu o prijevozu opasnih tvari obvezno se provjerava i ispravnost sigurnosnih ventila i nepropusnost pokretnog spremnika za pare.

Članak 14.

Tehnički standardi zaštite okoliša za smanjenje gubitka para kod pokretnih spremnika iz članka 12. ove Uredbe odnose se na cestovne i brodske cisterne koje se pune na terminalima za koje vrijede odredbe iz članka 7. i 8. ove Uredbe i kod vozila cisterni preuređenih za donje punjenje benzina sukladno Dodatku 1. ove Uredbe.

Članak 15.

Ako je dopušteno gornje punjenje pokretnih spremnika, otvor utovarne ruke mora biti pri dnu pokretnog spremnika kako ne bi došlo do prskanja prilikom utovara.

Članak 16.

Odredba članka 12. stavka 1. alineje 1., 2. i 3. i stavka 2. ove Uredbe ne odnosi se na pokretne spremnike kod kojih je gubitak para posljedica mjerenja količine benzina pomoću uranjajuće mjerne šipke.

Uređaji za skladištenje na benzinskim postajama

Članak 17.

Uređaji i instalacije za punjenje i skladištenje benzina na benzinskim postajama moraju biti izgrađeni i s njima se mora rukovati u skladu s uvjetima

tehničkih standarda zaštite okoliša tako da se smanji ukupni godišnji gubitak benzina do ispod ciljne vrijednosti od 0,01 % m/m (masa/masa) protoka benzina.

Članak 18.

Tehničkim standardima zaštite okoliša iz članka 17. ove Uredbe određuju se sljedeći uvjeti:

- pare koje se oslobađaju prilikom punjenja spremnika na benzinskim postajama moraju se vratiti u pokretni spremnik preko povratnog cjevovoda;
- povratni cjevovod za odvajanje para mora biti nepropustan;
- utovar benzina u uređaje za skladištenje na benzinskim postajama ne smije se obavljati ako svi potrebni uređaji nisu u funkciji ili ne rade ispravno i pouzdano.

Članak 19.

Odredba članka 18. ove Uredbe ne odnosi se na benzinske postaje s godišnjim prometom benzina manjim od 100 m³.

Izvješćivanje

Članak 20.

(1) Agencija za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: AZO) vodi evidenciju o vrsti i broju uređaja za skladištenje benzina na terminalima i o broju benzinskih postaja.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka za nove terminale i benzinske postaje moraju se dostaviti u AZO nakon dobivanja uporabne dozvole.

(3) Podaci iz stavka 1. ovoga članka za postojeće terminale i benzinske postaje moraju se dostaviti u AZO do 31. ožujka 2007. godine.

(4) Podaci iz stavka 1. ovoga članka dostavljaju se na obrascu KTB1.

Članak 21.

Podaci o mjerenjima iz članka 7. stavka 2. i 3. ove Uredbe dostavljaju se prema Pravilniku o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 22.

Uvjeti tehničkih standarda zaštite okoliša:

- iz članka 5. stavka 1. točke 1., 2. i 4. i stavka 2., 3. i 4. ove Uredbe za postojeće uređaje za skladištenje benzina na terminalima,
- iz članka 7. ove Uredbe za postojeću opremu za punjenje i pražnjenje pokretnih spremnika benzinom na terminalima,
- iz članka 8. stavka 2. ove Uredbe za utovarne mostove na terminalima za punjenje vozila cisterni,
- iz članka 8. stavka 3. ove Uredbe za postojeće utovarne mostove na terminalima za punjenje željezničkih vagona-cisterni i plovila,
- iz članka 12. ove Uredbe za postojeća pokretne spremnike te
- iz članka 18. ove Uredbe za postojeće benzinske postaje

moraju se postići do 31. prosinca 2012. godine.

Članak 23.

Plan usklađivanja postojećih terminala i benzinskih postaja s tehničkim standardima zaštite okoliša propisanih ovom Uredbom mora se dostaviti Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva do 30. rujna 2007. godine

Članak 24.

Dodatak 1. i obrazac KTB1 s odgovarajućim sadržajem tiskani su uz ovu Uredbu i njezin su sastavni dio.

Članak 25.

Ova Uredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u «Narodnim novinama».

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

Predsjednik
dr.sc. Ivo Sanader, v.r.

**TEHNIČKI STANDARDI ZA DONJE PUNJENJE, PRIKUPLJANJE PARA I
ZAŠTITU VOZILA CISTERNI OD PREPUNJENJA**

1. Priključci

1.1. Priključak utakačke ruke na utovarnom mostu mora biti ženskog tipa i mora odgovarati četiri colnom (101,6 mm) muškom priključku, kojim je opremljeno vozilo, a izrađen je prema tehničkoj preporuci:

Donje punjenje i rekuperacija benzinskih para za MC-306 vozila cisterne (API Preporučena praksa 1004, sedmo izdanje, studeni 1988 godina; poglavlje 2.1.1.1.).

1.2. Priključak utakačke ruke za prikupljanje para na utovarnom mostu mora biti ženskog tipa s izdankom i utorom. Priključak mora odgovarati tri ili četiri colnom (76,1 mm ili 101,6 mm) muškom priključku s izdankom i utorom, kojim je opremljeno vozilo, a izrađen je prema tehničkoj preporuci:

Donje punjenje i rekuperacija benzinskih para za MC-306 vozila cisterne (API Preporučena praksa 1004, sedmo izdanje, studeni 1988 godina; poglavlje 2.1.1.2.).

2. Punjenje vozila cisterni

2.1. Normalna brzina punjenja mora iznositi 2.300 litara u minuti za jednu utakačku ruku, a ne smije prekoračiti vrijednost od 2.500 litara u minuti.

2.2. Kad terminal radi punim kapacitetom, dozvoljeno je da sustav za prikupljanje para na utovarnom mostu, uključujući i uređaj za rekuperiranje, može proizvoditi maksimalni protutlak od 55 milibara, mjereno na priključku sustava za prikupljanje para na strani autocisterne.

2.3. Sva vozila homologirana za donje punjenje moraju na sebi imati identifikacijsku pločicu na kojoj je naveden najveći dopušteni broj priključenih utakačkih ruku koje mogu raditi istovremeno, a da je pritom sigurno da će povratni tlak postrojenja biti u granicama prema točki 2.2, i neće preći vrijednost od 55 milibara što bi moglo uzrokovati otvaranje sigurnosnih ventila.

3. Povezivanje vozila cisterne na uzemljenje i sigurnosni sustav protiv prepunjen

3.1. Utovarni most mora biti opremljen kontrolnom jedinicom za otkrivanje prepunjenja, koja kad je priključena na autocisternu daje pouzdan signal kojim se dozvoljava punjenje.

3.2. Vozilo mora biti povezano s kontrolnom jedinicom na utovarnom mostu putem 10-polnog standardnog industrijskog električnog priključka. Muški priključak mora biti montiran na vozilo a ženski na strani kontrolne jedinice postavljene na utovarnom mostu.

3.3. Detektor visoke razine na vozilu cisterni mora biti dvožilni termistorski senzor ili dvožilni optički senzor, peterožilni optički senzori ili njima kompatibilni. (napomena: termistori moraju imati negativan temperaturni koeficijent). Sustav mora imati osigurač od pogrešnog signala.

3.4. Kontrolna jedinica na utovarnom mostu mora biti pogodna za priključak na dvožilne i peterožilne sustave vozila cisterni.

3.5. Vozilo mora biti povezano s utovarnim mostom zajedničkom povratnom žicom senzora prepunjenja, koja mora biti priključena na desetpolni muški priključak koji je povezan i na podvozje vozila cisterne. Desetpolni ženski priključak mora biti priključen na kućište kontrolne jedinice, koja mora biti priključena na uzemljenje utovarnog mosta.

3.6. Sva vozila ovlaštena za donje punjenje moraju na sebi imati identifikacijsku pločicu (vidi 2.3.) na kojoj je naveden tip instaliranih senzora za osiguranje od pretovara (dvožilni ili peterožilni).

4. Mjesto priključivanja

4.1. Uređaji za punjenje i uređaji za prikupljanje para na utovarnom mostu moraju biti projektirana temeljem sljedećih općih odredbi za priključivanje vozila cisterne.

4.1.1. Visina središta adaptera za tekućinu mora biti: najviše 1,4 metra (neutovareno); i najmanje 0,5 metra (utovareno). Optimalna visina je između 0,7 i 1,0 metar.

4.1.2. Vodoravni razmak između adaptera ne smije biti manji od 0,25 metara (optimalni minimalni razmak je 0,3 metra).

4.1.3. Svi adapteri za tekućinu moraju biti smješteni unutar jednog omotača ne duljine ne veće od 2,5 metra.

4.1.4. Adapter za prikupljanje pare mora biti postavljen po mogućnosti s desne strane adaptera za tekućinu, na visini ne višoj od 1,5 metara (neutovareno) i ne manjoj od 0,5 metara (utovareno).

4.2. Priključak uzemljenja i sigurnosnog sustava protiv prepunjenja mora biti postavljen s desne strane adaptera za tekućinu i prikupljanje para, na visini ne višoj od 1,5 metara (neutovareno) i ne manjoj od 0,5 metara (utovareno).

4.3. Svi navedeni priključci moraju biti smješteni isključivo s jedne strane vozila cisterne.

5. Sigurnosni međuspojevi

5.1. Detekcija povezanosti uzemljenje/pretovar

Ne smije biti omogućeno punjenje sve dok kombinirana kontrolna jedinica za uzemljenje/utovar ne da signal da je dopušteno punjenje.

U slučaju pretovara ili gubitka uzemljenja vozila, kontrolna jedinica na utovarnom mostu mora zatvoriti regulacioni ventil za punjenje na utovarnom mostu.

5.2. Otkrivanje prikupljanja para

Ne smije se dopustiti utovar sve dok crijevo za prikupljanje para nije spojeno s vozilom i dok nije osiguran slobodan protok istisnutih para od vozila prema uređaju za rekuperiranje.

OBRAZAC KTB 1

Podaci o uređajima za skladištenje na terminalima i
benzinskim postajama na kojima se skladišti i pretače benzin

Redni broj u evidenciji: *	
Datum upisa u evidenciju: *	

Naziv terminala/benzinske postaje:	
Vlasnik terminala/benzinske postaje:	
Korisnik terminala/benzinske postaje:	
Sjedište terminala/benzinske postaje (adresa, telefon/fax):	
Matični broj:	
Ime i prezime odgovorne osobe:	
Prosječni godišnji protok benzina na terminalu/benzinskoj postaji tijekom zadnje tri godine (tona):	
Oprema za skladištenje i pretakanje benzina na terminalu/benzinskoj postaji je izgrađena i sa njom se rukuje u skladu s odredbama ove Uredbe:	☐ - da ☐ - ne

*Popunjava Agencija za zaštitu okoliša.

Mjesto i datum:

Podatke unio:

M.P.

OBRAZLOŽENJE

Pravni temelj za donošenje ove Uredbe sadržan je u članku 24. stavku 5. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, br.82/94 i 128/99).

Ovom se Uredbom usklađuje hrvatsko zakonodavstvo iz područja zaštite okoliša odnosno zraka s direktivom 94/63EC Europskog vijeća i Parlamenta od 20. prosinca 1994. godine o kontroli emisija hlapivih organskih spojeva (VOC) koje proizlaze iz skladištenja benzina i njegove distribucije od terminala do benzinskih postaja.

Usklađivanje hrvatskog zakonodavstva s navedenom direktivom obveza je i prema Nacionalnom programu Republike Hrvatske za pridruživanje EU 2006. godina.

Prijedlog Uredbe predstavlja doprinos usklađivanju hrvatskog zakonodavstva iz područja zaštite okoliša s pravnom stečevinom Europske unije, kao i ispunjenje preuzetih obveza iz međunarodnih ugovora čija je stranka Republika Hrvatska.

Sukladno direktivi, Uredbom se propisuju tehnički standardi zaštite okoliša za smanjivanje ispuštanja emisija hlapivih organskih spojeva u zrak, a koji se primjenjuju pri gradnji i korištenju uređaja za skladištenje i pretakanje motornog benzina na terminalima, pokretnih spremnika za distribuciju benzina od terminala do benzinskih postaja te za spremnike na benzinskim postajama.

Cilj Uredbe je osigurati smanjivanje onečišćivanja zraka i okoliša od emisija hlapivih organskih spojeva te postići ciljnu vrijednost ukupnog godišnjeg gubitka benzina na terminalima, pokretnim spremnicima i benzinskim postajama koja je propisana odredbama članka 4., 6. i 17. ove Uredbe.

Uređaji za skladištenje benzina na terminalima moraju biti izgrađeni i njima se mora rukovati u skladu s uvjetima tehničkih standarda propisanih u članku 5. Uredbe. Svrha ugradnje tehničkih mjera je smanjiti ukupne godišnje gubitke benzina koji proizlazi iz utovara i skladištenja u svakom postrojenju za skladištenje na terminalima do ispod ciljne referentne vrijednosti od 0,01 težine po težini % protoka .

Oprema za punjenje i pražnjenje benzina na terminalima mora biti izrađena i njom se mora rukovati u skladu s člankom 7 do 9. Uredbe. Svrha je smanjenje ukupnog godišnjeg gubitka benzina koji proizlazi iz utovara i istovara

pokretnih spremnika na terminalima do ispod ciljne referentne vrijednosti od 0,005 težine po težini % protoka.

Pokretni spremnici moraju biti izgrađeni i njima se mora rukovati sukladno tehničkim standardima određenim člankom 12. do 16. Uredbe tako da se ostatne pare nakon istovara benzina zadrže u spremniku te da prihvate i zadrže povratne pare iz uređaja skladištenje na benzinskim postajama ili terminalima.

Uredbom se obvezuje vlasnik/korisnik pokretnog spremnika da redovito provjerava vozilo cisternu u pogledu nepropusnosti pare, te da se periodično provjerava da li su ispravni ventili za vakuum/tlak (u okviru redovnog godišnjeg tehničkog pregleda i sukladno propisima o prijevozu opasnih tvari).

Oprema za utovar i skladištenje benzina na benzinskim postajama mora biti izgrađena i njome se mora rukovati u skladu s tehničkim standardima određenim člankom 18 i 19. Uredbe. Svrha je smanjenje ukupnog godišnjeg gubitka benzina koji proizlazi iz utovara i skladištenja u svakom spremniku za skladištenje benzina na benzinskim postajama, do ispod ciljne referentne vrijednosti od 0,01 % težine po težini protoka.

Člankom 20. i 21. Uredbe propisuje se obveza vođenja evidencije o vrsti i broju terminala i benzinskih postaja.

U prijelaznim i završnim odredbama utvrđuju se rokovi do kada se postojeći uređaji za skladištenje na terminalima, pokretni spremnici na terminalima, pokretni spremnici na vozilima cisternama, željezničkim vagonima-cisternama i plovilima te benzinske postaje moraju uskladiti s propisanim tehničkim standardima. Krajnji rok je 31. prosinca 2012. godine.

Ocjena stanja u Hrvatskoj

U sklopu CARDS 2002. projekta "Strategija približavanja hrvatskog zakonodavstva zakonodavstvu EU", u 2006. godini izrađen je dokument "Strategija približavanja i provedbeni plan za Direktivu 94/63/EC", koji je dao procjenu stanja u Hrvatskoj i okvirnu procjenu potrebnih sredstava i vremenskog perioda potrebnog za prilagodbu postojećih objekata i uređaja zahtjevima Direktive.

Terminali. Zakon o tržištu nafte i naftnih derivata (NN 41/01 i 55/01) propisuje uvjete za skladištenje nafte i naftnih derivata te se propisuje da energetska subjekt mora imati dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti. Provedba ovog Zakona u nadležnosti je Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

U Republici Hrvatskoj dozvolu za obavljanje djelatnosti skladištenja benzina posjeduje devet terminala za skladištenje i pretakanje benzina (dva terminala su u sastavu Rafinerija nafte Rijeka i Sisak, drugi su smješteni na otoku Krku, u Zadru, Zagrebu, Zaboku, Osijeku, Solinu i Ploče).

U tablici 1. dan je pregled uređaja za skladištenje benzina na terminalima.

Tvrtka	Kapacitet skladišta/terminala [m ³]	Gorivo koje se skladišti
	10 000	gorivo za avione
	30 000	diesel gorivo
	20 000	motorni benzin
INA-Rafinerija Rijeka	250 000	nafta, diesel, motorni benzin
INA-Rafinerija Sisak	50 000	nafta, diesel, motorni benzin
Kemikalije Zagreb, Žitnjak	41 000	petrokemijski proizvodi, otapala
Tankerkomerc Zadar, Gaženice	62 500	petrokemijski proizvodi
Energopetrol, Ploče	49 000	diesel gorivo
	8 500	motorni benzin

Neki terminali su opremljeni uređajima za prikupljanje benzinskih para, spremnicima s plivajućim krovom i vanjskom brtvom između stjenke spremnika i unutarnjeg plašta krova ili sa fiksnim krovom i unutarnjim plutajućim pokrovom i ugrađenom dvostrukom brtvom. Međutim, nijedan terminal nije u potpunosti opremljen uređajima kako se to zahtijeva europskim propisima i ovom Uredbom.

Prijedlogom Uredbe utvrđuje se obveza primjene tehničkih mjera za smanjivanje gubitka benzina iz skladišnih postrojenja za postojeće i nove terminale te rokovi primjene za postojeće terminale.

Navodimo da je tako u Rafineriji nafte Sisak izgrađeno novo punilište vozila cisterni za podno punjenje i povrat para goriva što osigurava gotovo

zanemariv gubitak benzina tijekom postupka pretakanja, a modernizirat će se i punilište za plovila i vagone cisterne. Odobrena su sredstva za modernizaciju punilišta za vozila cisterne i vagone cisterne u Rafineriji nafte Rijeka sa instalacijom za donje punjenje i povrat para.

Benzinske postaje. U Hrvatskoj je instalirano oko 680 postaja. Od toga broja 440 postaja je u vlasništvu INE, 14 su u vlasništvu tvrtke TIFON a 37 posjeduje OMV – tablica 2. Ostale postaje posjeduju manje tvrtke. Procjenjuje se da INA pokriva oko 70% ukupnog tržišta benzinom. Također se procjenjuje da su postaje izgrađene nakon 1997. godine, a koje su većim dijelom u vlasništvu TIFON-a, OMV i drugih manjih tvrtki opremljene s prvim stupnjem opreme za hvatanje benzina (VRU/VCU za vrijeme punjenja spremnika). Od postaja u vlasništvu INE procjenjuje se da oko 20% postaja je opremljeno s VRU/VCU opremom.

Ukupne emisije VOC koje se ispuštaju prilikom rukovanja s benzinom na benzinskim postajama procijenjene na oko 2,500 tona/godina.

Sukladno važećem Pravilniku o postajama za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom (NN 93/98, čl. 7. toč.3), na benzinskoj postaji ne mora biti postavljen sustav povrata para, koji osigurava potpuni usis para kod primopredaje benzina u vozila ili iz AC u spremnike i koji pouzdano onemogućava istakanje ako nije postignut potpun usis para. Sustav se zahtjeva samo u slučaju ako se benzinskoj postaji nalazi unutar garaže ili poslovne građevine. Takva oprema se uvodi na sve nove postaje. Procijenjeno je da je oko 20% postaja opremljeno uređajima za povrat para I. stupnja.

Pokretni spremnici

Tehnički standardi, kako se to zahtijeva europskim propisima za smanjivanje gubitka benzina iz mobilnih cisterni, ne primjenjuju se u potpunosti u postojećim vozilima cisternama osim mjera koje su određene ADR propisima. Vozila cisterne su opremljene zatvorenim sustavom punjenja i pražnjenja, međutim ono se ne može provoditi s obzirom da na odredištima uglavnom nema priključka za zatvoreni sustav istakanja.

Cestovne mobilne cisterne podliježu ADR propisima i svaka takva cisterna mora imati ADR certifikat. Cestovne mobilne cisterne prolaze inspekcijski pregled po ADR uvjetima svake godine.

Slijedom navedenoga na iskustvima EU država koje su po veličini i razvoju gospodarstva slične Republici Hrvatskoj, procjenjuje se da će za usklađivanje hrvatskog gospodarstva s tehničkim standardima zaštite okoliša određenim ovom Uredbom biti potrebno određeno vrijeme za prilagodbu, te se ovom Uredbom određuje krajnji rok za usklađenje sa 31.prosincem 2012. godine.